

eenvolgens de revue. Vooraal deze laatste vogel is een prachtig diertje, groenachtig van kleur, die een aardig liedje zingt, dat in een triller eindigt. Eerst leek het moeilijk, het diertje in de beuken, die vol in het jonge blad stonden, te vinden, doch hij vliegt meestal in een beperkten kring rond en zoo kregen wij hem gauw te zien. Maar een heel eigenaardige waarneming deden wij nog op de heide, waar wij een vogeltje ontdekten, dat eerst voor een tapuit uitgemaakt werd. Het bleek evenwel spoedig bij het opvliegen, dat het de gewone tapuit niet was, daar hij weinig wit op den staart vertoonde. Wij naderden zoo behoedzaam mogelijk en ik maakte een omtrekkende beweging, waarbij ik hem een paar maal duidelijk te zien kreeg. Doch wat voor vogel het was; geen een van ons wist het te zeggen.

Toen wij 's avonds in Apeldoorn op den trein stapten, waren wij het er over eens, dat wij zelden zoo'n goed besteden dag hadden gehad. Toch was hij nog veel te snel naar ieders idee omgegaan.

Maar wat wij van dezen tocht over hebben gehouden; dat is de onuitwisbare herinnering aan al die mooie en innige natuuraferieeltjes, die zich aan ons geopenbaard hebben.

Amsterdam.

K. BOEDIJN.

CAMPANULA PERSICIFOLIA L. (?)

ET wordt, als ik dit schrijf, weer zoo wat den tijd, dat de diverse menschen reikhalzend naar de zomervacantie uitzien, om de stad te verlaten en buiten wat natuurgenoet op te doen. Ieder vermaakt zich daar op zijn manier, en velen zullen daarbij 't botaniseeren niet vergeten. Veelal bestaat dat uit het verzamelen van planten, om deze tot herbarium exemplaren te drogen.

Maar zij die een tuintje hebben, kunnen zich het genot der planten veel langer bezorgen.

Als ik zoo buiten ben, verzamel ik af en toe wat, vooral wat mij interessant voorkomt, maar ik tracht dan als 't kan, ook exemplaren in 't leven te behouden, en niettegenstaande voor dit doel het tijdstip niet altijd gunstig is, heb ik toch heel wat mede gebracht en later met dubbel genot bekeken.

Als ik wat vond, dat mijn aandacht trok, werd de plaats goed onthouden, om een dag of een paar dagen voor mijn terugreis de planten op te steken, in den trommel te bergen of in een kistje in te pakken.

Doch dit gaat niet altijd, omdat de vindplaats veelal ver af ligt en teruggaan niet doenlijk is. Dan worden de planten opgenomen, *de bloeiende stengels na determineering er af gesneden* en de worteleinden medegenomen en in de nabijheid van 't verblijf op een beschaduwde stil hoekje opgekuild. Heeft men

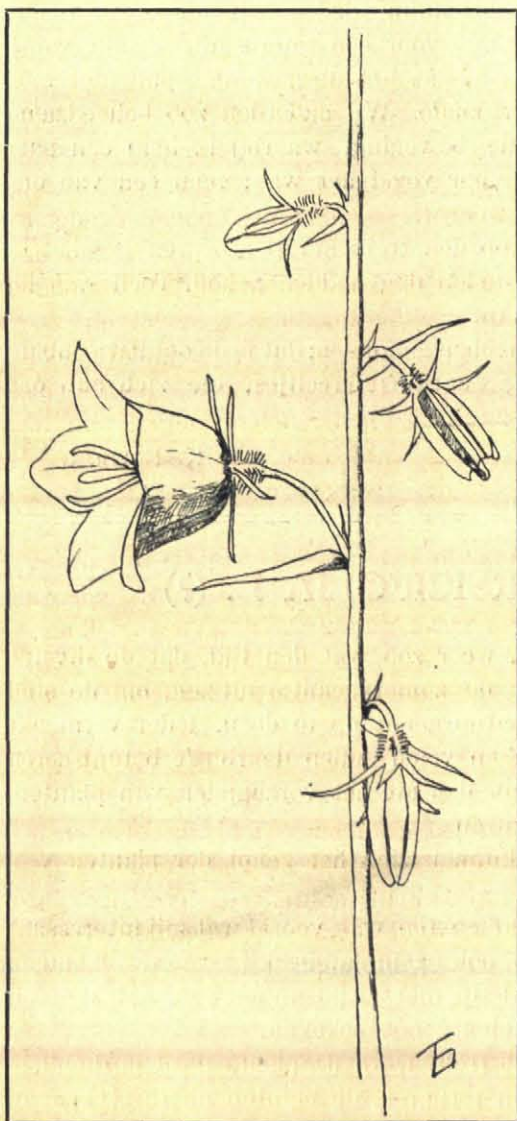
geen vaste verblijfplaats, dan is bij lange afwezigheid noodzakelijk een en ander naar huis te zenden.

't Spreekt van zelf, dat dit alleen geschieden kan met overblijvende planten.

Een-jarige en twee-jarige planten behoeft men niet mede te nemen, tenzij men van de laatste één-jarige plantjes kan vinden.

Bij thuiskomst is 't noodig, de planten zoo spoedig mogelijk weer een plaatsje in den grond te geven en te verzorgen. 't Best is in eigen tuin, want eigen zorg gaat het best; die ondervinding heb ik althans opgedaan. Niet alle tuinlieden voelen iets voor wilde planten. Als 't niet iets is, wat in de bloemisterij hoog aangeschreven staat of waarmede zij pronken kunnen, dan is 't rommel en geven zij er weinig om. Ik verloor er vele door.

Bijstaande afbeelding is een portret van zoo'n medegebracht troetelkind. Ik vond deze pracht *Campanula* in 't Spessartwoud en in den Eifel. Heel gewoon, zal een tuinman zeggen; overal te krijgen. Zeker, overal te koop, maar zoo'n plant uit 't wild geplukt, zelf opgevoed, geeft meer vreugde, dan de betaalde; 't is een herinnering aan een genotvolle reis. Maar waarom ik nu juist deze plant medenam, daar zij in Duitschland niet zeldzaam, zelfs zeer algemeen is, en hier te koop? Toen ik daar op een goeden dag wandelde, viel mijn oog toevallig op een bijzonder kenmerk bij deze plant, en wel de sterk uitkomende, uitstaande witte stekelige haren op 't vruchtbeginsel, waar de plant overigens geen haren vertoonde, zooals bij onze wilde

Campanula persicifolia.
Teekening van Mej. J. SPRINGER.

Camp. *Trachelium* en de minder voorkomende *C. latifolia* het geval is, die beide sterk behaard zijn en *C. Trachelium* zelfs het voorkomen doet verkrijgen van

een Doovenetel. De bedoelde haren steken scherp af tegen het donkergroen der plant. 't Merkwaardigste is, dat ik in de gewone handflora's, zoowel Nederlandsche als Duitsche, dit sterksprekende kenmerk niet aangegeven vond, vandaar dat ik achter den naam een ? zette. Is dit kenmerk een speciale afwijking van een gewestelijke variëteit of een vast kenmerk der soort? Ik vond het bij de gekweekte planten nooit, 't viel althans nooit op. Overigens beantwoordt de plant geheel aan de opgegeven kenmerken. Alleen moet ik de bemerking maken, dat de twee planten, die naast elkander staan, nog verschillen in kleur van 't blad. De eene is donkerder van blad dan de andere. Die uit de Eifel is het donkerst, doch iets lager van stengel.

De kleur der bloemen is, zooals men weet, paarsblauw, varieërende in allerlei tinten tot zuiver wit; doch zuiver wit is zeldzaam in 't wild, meestal loopt het witte toch iets naar 't paarse en van deze vond ik er velen. Voor bezitters van stadstuinen is deze plant, evenals *C. Trachelium* en *latifolia* zeer geschikt, omdat het boschplanten zijn en geen direct zonlicht noodig hebben, hoewel ik ze toch ook veel aan zonnige boschkanten of beekoevers ontmoette. In dit geval meestal eenigszins in de schaduw van struiken of hogere gewassen.

Er zijn toch een groot aantal planten, die in ons land of aangrenzende landen in 't wild groeien en dus klimaat-vast zijn en daardoor voor onze tuinen bijzonder geschikt.

Campanula persicifolia.

LEON. A. SPRINGER.